

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА**

НАЦРТ

**ЗАКОН
О СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ**

Бања Лука, децембар 2020. године

ЗАКОН О СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ

ГЛАВА I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се: права, обавезе и одговорности студената у области студентског стандарда, оснивање и врсте установа студентског стандарда, организација и рад установа студентског стандарда, запослени у установи, финансирање, надзор над спровођењем овог закона, као и друга питања студентског стандарда.

Студентски стандард

Члан 2.

(1) Студентски стандард, у смислу овог закона, јесте дјелатност којом се у области високог образовања обезбеђују додатни услови за доступније и ефикасније образовање и квалитетнији стандард студената.

(2) Студентски стандард има за циљ стварање материјалних, културних, социјалних, здравствених и других услова којима се омогућава стицање високог образовања, те подстиче друштвена укљученост и свестрани развој личности студената.

Циљеви и начела

Члан 3.

(1) Циљеви студентског стандарда су:

1) стварање подстицајног окружења за стицање високог образовања у Републици Српској (у даљем тексту: Република),

2) постизање и одржавање одговарајућег нивоа стандарда студената,

3) стварање претпоставки да високо образовање буде доступно свима који желе студирати.

(2) Студентски стандард заснива се на следећим начелима:

1) поштовање људских права и грађанских слобода, укључујући забрану свих видова дискриминације,

2) поштовање стратешких циљева развоја високог образовања,

3) укључивање у систем високог образовања лица која су изложена маргинализацији,

4) уважавање и јачање социјалне димензије студентског стандарда,

5) уважавање хуманистичких и демократских вриједности европских и националних традиција,

6) усклађивање са стандардима квалитета који постоје у европском простору високог образовања када је у питању студентски стандард,

7) равноправност полова.

Права у области студентског стандарда

Члан 4.

(1) Права у области студентског стандарда су:

- 1) право на смјештај у установи студентског стандарда,
- 2) право на исхрану,
- 3) право на студентску стипендију,
- 4) право на здравствену заштиту,
- 5) право на додатне активности: културне, умјетничке, спортске и рекреативне.

(2) Права студената утврђена овим законом су лична и не могу се преносити.

Општи услови за остваривање права у области студентског стандарда

Члан 5.

(1) Права из члана 4. став 1. овог закона имају студенти држављани Републике и Босне и Херцеговине који имају пребивалиште на територији Републике и Брчко Дистрикта БиХ и који су први пут уписали одговарајућу годину на студијама првог, другог или трећег циклуса на високошколским установама уписаним у Регистар високошколских установа, који води Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво (у даљем тексту: Министарство).

(2) Права из члана 4. став 1. овог закона могу да остваре и студенти страни држављани, у складу са међународним уговором и реципроцитетом.

(3) Лице са инвалидитетом које има статус студента остварује права из члана 4. став 1. овог закона уз уважавање његових посебних потреба.

Сходна примјена закона

Члан 6.

На питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којима се уређују области: општег управног поступка, инспекција, здравствене заштите, здравственог осигурања и одредбе о посебном регистру лица правоснажно осуђених за кривична дјела сексуалне злоупотребе и искориштавања дјецe.

ГЛАВА II

ПРАВА, ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ СТУДЕНАТА

Право на смјештај

Члан 7.

(1) Право на смјештај у установи студентског стандарда (у даљем тексту: установа) која се финансира из буџета Републике има студент који испуњава опште услове из члана 5. став 1. овог закона и чије је пребивалиште удаљено најмање 30 километара од мјеста студирања.

(2) Изузетак од става 1. овог члана су студенти чије је пребивалиште удаљено мање од 30 километара од мјеста студирања, а који немају редовну линију за превоз путника или који, због специфичности студија, морају свакодневно путовати у мјесто студирања.

Поступак за додјелу смјештаја

Члан 8.

(1) Право на смјештај у установу студентског стандарда студент остварује путем јавног конкурса који расписује установа, у складу са овим законом и општим актима установе.

(2) Конкурс из става 1. овог члана садржи сљедеће: услове за смјештај студената у установу, критеријуме за утврђивање редослиједа кандидата, поступак спровођења конкурсне процедуре, списак потребне документације којом се доказује испуњеност услова и рок за пријављивање на конкурс.

(3) Студент који је кандидат за смјештај подноси административној служби установе пријаву са потребном документацијом наведеном у конкурс.

(4) Ранг-листу студената којима је додијељен смјештај утврђује административна служба установе.

(5) Редослијед кандидата утврђује се на основу успјеха оствареног у претходном школовању, социјално-економског статуса породице и удаљености пребивалишта од мјеста студирања.

(6) Студент који је био кандидат за смјештај има право приговора директору на ранг-листу из става 4. овог члана у року од осам дана од дана њеног објављивања на огласној табли и на интернет адреси установе.

(7) Директор установе је дужан да о приговорима одлучи у року од осам дана од протеча рока за њихово подношење.

(8) На основу резултата рангирања, установа доноси и објављује коначну ранг-листу кандидата за смјештај.

(9) Рјешење о праву на смјештај доноси директор установе, на основу коначне ранг-листе из става 8. овог члана.

(10) Рјешење из става 9. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(11) Студент којем је рјешењем из става 9. овог члана утврђено право на смјештај у установу студентског стандарда има право и на исхрану.

(12) Студент који је остварио право на смјештај и исхрану закључује уговор са установом, у складу са овим законом и статутом установе.

(13) Министар доноси Правилник о условима и критеријумима за остваривање права на смјештај и исхрану и о поступку за утврђивање испуњености услова.

Право на исхрану

Члан 9.

(1) Право на исхрану од три obroka дневно имају студенти који испуњавају услове из члана 7. ст. 1. и 2. овог закона.

(2) Право на исхрану од једног obroka дневно имају студенти који испуњавају опште услове из члана 5. ст. 1. и 2. овог закона и чије је пребивалиште у мјесту студирања.

(3) Право на исхрану у установи могу остварити и студенти других високошколских установа и студенти који сами финансирају своје студије, по економској цијени коју утврђује управни одбор установе.

(4) Рјешење о остваривању права студената на исхрану из ст. 1, 2. и 3. овог члана доноси директор установе.

(5) Студент чији је захтјев одбијен рјешењем и студент о чијем праву није одлучено у року од осам дана од дана подношења захтјева има право приговора директору установе.

(6) Директор установе је дужан да у року од осам дана од дана подношења приговора донесе рјешење по приговору.

(7) Рјешења из ст. 4. и 6. овог члана су коначна и против рјешења није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Право на студентску стипендију

Члан 10.

(1) Право на студентску стипендију имају студенти првог циклуса студија од друге године студија, те студенти другог и трећег циклуса студија који испуњавају опште услове из члана 5. став 1. овог закона, а који нису обновили ниједну годину студија и који имају одговарајућу старосну доб.

(2) Право на студентску стипендију имају и студенти прве године првог циклуса студија на високошколским установама уписаним у Регистар високошколских установа, који су током средњошколског образовања освојили једно од прва три мјеста на међународним олимпијадама, на којима ученици из Републике имају право учешћа.

(3) Студент има право на само једну стипендију која се додјељује из јавних извора финансирања.

(4) Јединице локалне самоуправе и јавна предузећа који додјељују студентске стипендије дужни су Министарству доставити податке о корисницима, износу и времену додјеле стипендија одмах по доношењу одлука о стипендирању, а најкасније након објаве коначне ранг-листе.

(5) Министарство води Регистар студентских стипендија.

Поступак за додјелу студентске стипендије

Члан 11.

(1) Право на стипендију се остварује путем јавног конкурса који расписује Министарство.

(2) Конкурс из става 1. овог члана расписује се у мјесецу октобру текуће године.

(3) Конкурс из става 1. овог члана садржи: услове за додјелу стипендије, врсту и број стипендија, списак потребне документације којом се утврђује испуњеност услова, рок за пријављивање на конкурс.

(4) Ранг-листу кандидата за додјелу стипендије утврђује комисија коју именује министар из реда чланова Савјета за високо образовање Републике Српске (у даљем тексту: Савјет).

(5) Редослијед кандидата утврђује се на основу успјеха оствареног у претходном студирању, социјално-економског статуса породице и степена развијености општине или града у којем имају пребивалиште.

(6) Студент који је подносилац захтјева за стипендију има право приговора комисији на ранг-листу из става 4. овог члана у року од осам дана од дана њеног објављивања на интернет адреси Министарства.

(7) Комисија разматра приговоре и утврђује приједлог коначне ранг-листе у року од 30 дана од објављивања ранг-листе из става 4. овог члана.

(8) Рјешење о додјели студентске стипендије доноси министар, на основу коначне ранг-листе из става 7. овог члана.

(9) Рјешење из става 7. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

(10) Административно-техничке и стручне послове за комисију из става 4. овог члана обављају службеници Министарства.

(11) Комисија из става 4. овог члана нема право на накнаду за свој рад.

(12) Министар правилником утврђује састав и начин рада комисије из става 4. овог члана, услове и поступак за додјелу стипендија, те садржај и начин вођења Регистра студентских стипендија.

Право на здравствену заштиту

Члан 12.

(1) Право на здравствену заштиту имају студенти првог, другог или трећег циклуса на високошколским установама уписаним у Регистар високошколских установа који су држављани Републике и Босне и Херцеговине и имају пребивалиште на територији Републике или Брчко Дистрикта БиХ.

(2) Право из става 1. овог члана студенти остварују у складу и под условима прописаним законом којим се уређује област обавезног здравственог осигурања.

Право на додатне културне, умјетничке, спортске и рекреативне активности

Члан 13.

(1) Ради постизања бољег успјеха у учењу и складног развоја личности студента, установа организује културне, умјетничке, спортске и рекреативне активности.

(2) Начин остваривања права из става 1. овог члана прописује установа својим општим актом.

Обавезе и одговорности студената у установи студентског стандарда

Члан 14.

(1) Студент је дужан да права користи у складу са овим законом и општим актом установе и да се одговорно односи према имовини, другим студентима и запосленима у установи.

(2) За повреду обавеза и одговорности, студент одговара дисциплински и материјално.

(3) Студент одговара дисциплински за повреду обавезе која је у вријеме извршења била утврђена овим законом или општим актом установе.

(4) Студент који у установи проузрокује материјалну штету намјерно или крајњом непажњом одговара за штету, у складу са законом.

(5) Дисциплински поступак за утврђивање повреде обавезе и одговорности студента, установа води примјеном правила општег управног поступка и окончава га доношењем рјешења.

Повреде обавеза студента

Члан 15.

(1) Повреде обавеза студента могу бити лакше и теже.

(2) Лакше повреде обавеза прописују се општим актом установе, а теже овим законом.

- (3) Теже повреде обавеза студента су:
- 1) злоупотреба права на смјештај,
  - 2) злоупотреба права на исхрану,
  - 3) уступање права на смјештај и исхрану трећем лицу,
  - 4) остваривање права на смјештај и исхрану на основу исправа са неистинитим подацима,
  - 5) фалсификовање или преправљање јавне исправе на основу које се остварује право на смјештај и исхрану,
  - 6) изазивање опасности, оштећење или уништавање имовине установе или других студената и запослених, намјерно или крајњом непажњом,
  - 7) отуђивање имовине установе, других студената или запослених у установи,
  - 8) држање, ношење и употреба оружја, односно експлозивних материја, запаљивих течности и гасова,
  - 9) продаја, понуда, куповина ради продаје, држање, преношење или посредовање у продаји или куповини или на други начин неовлашћено стављање у промет, подстрекавање и помагање у употреби супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге, односно психоактивних супстанци и супстанци које се могу употријебити у незаконитој производњи опојних дрога,
  - 10) уношење и употреба опојних дрога, односно психоактивних супстанци и алкохола у установи,
  - 11) насилничко понашање или изазивање и учествовање у тучи и другим конфликтима у установи или на јавном мјесту, којима се угрожава јавни ред и мир,
  - 12) подстицање, организовање или учествовање у активностима које су забрањене у установи,
  - 13) изношење, оштећење, уништавање евиденције или уношење и преправљање података у евиденцији коју води установа,
  - 14) понављање лакших повреда обавеза и кршења одредаба кућног реда, односно правила понашања у установи.

Дисциплинске мјере и поступак за повреду обавезе студента

Члан 16.

- (1) За повреду обавеза студенту се могу изрећи дисциплинске мјере: опомена, укор, укор пред искључење и искључење из установе.
- (2) Опомена и укор изричу се за лакшу повреду обавезе студента.
- (3) За тежу повреду обавеза студенту се може изрећи дисциплинска мјера: укор пред искључење и искључење из установе.
- (4) Дисциплински поступак спроводи дисциплинска комисија коју именује директор установе.
- (5) На приједлог дисциплинске комисије из става 4. овог члана, директор доноси рјешење којим изриче дисциплинску мјеру.
- (6) На рјешење директора из става 5. овог члана студент има право жалбе управном одбору.
- (7) Жалба на рјешење из става 5. овог члана одлаже извршење рјешења.
- (8) Студент коме је изречена дисциплинска мјера укор пред искључење слjedeће академске године нема право на смјештај у установи у којој се налазио у вријеме изрицања дисциплинске мјере.
- (9) Студент коме је изречена дисциплинска мјера искључење из установе слjedeће академске године нема право на смјештај у установи у којој се налазио у вријеме изрицања дисциплинске мјере, нити у другој установи.

(10) Студент коме је изречена дисциплинска мјера искључење из установе за тежу повреду обавезе из члана 15. став 3. т. 1), 2) и 3) овог закона трајно губи право на смјештај и исхрану у установи.

(11) О трајном губитку права из става 10. овог члана установа обавјештава високошколску установу коју студент похађа.

(12) О изреченим дисциплинским мјерама установа води евиденцију.

(13) Општим актом установе детаљније се уређују: лакше повреде обавеза студента, начин и рокови за вођење дисциплинског поступка, састав дисциплинске комисије и комисије за накнаду штете, мандат, начин рада и одлучивања и случајеви изузећа члана комисије.

ГЛАВА III УСТАНОВЕ СТУДЕНТСКОГ СТАНДАРДА

Установе студентског стандарда

Члан 17.

(1) Установе студентског стандарда су:

- 1) студентски дом,
- 2) студентски центар,
- 3) студентски град.

(2) Студентски дом је установа која обезбјеђује остваривање права студената на смјештај и исхрану.

(3) Студентски центар је установа која обезбјеђује остваривање права студената на смјештај, исхрану, културне, умјетничке, спортске и рекреативне активности.

(4) Студентски град је установа која обезбјеђује остваривање права студената на смјештај, исхрану, примарни ниво здравствене заштите, културне, умјетничке, спортске и рекреативне активности.

Оснивање установе студентског стандарда

Члан 18.

(1) Установе могу бити јавне и приватне.

(2) На оснивање, организацију, рад и престанак рада установе примјењују се одредбе овог закона и закона којим се уређује систем јавних служби.

(3) Оснивач јавне установе је Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада), у име Републике.

(4) Оснивач приватне установе може бити домаће или страно правно или физичко лице.

(5) Оснивач приватне установе не може бити лице које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за кривична дјела злоупотребе службеног положаја или овлашћења, проневјеру, превару у служби, примање и давање мита, трговину утицајем, ненамјенско коришћење буџетских средстава, фалсификовање исправе, те фалсификовање или уништавање службене исправе, те за кривична дјела против полног интегритета, сексуалног злостављања и искориштавања дјетета.

(6) Установа се оснива ради остваривања права студената једне високошколске установе.

(7) Поред основне дјелатности за коју је основана, установа може обављати и друге дјелатности које су у функцији њене основне дјелатности, уз сагласност оснивача.

(8) У оквиру своје основне дјелатности, ради коришћења слободних капацитета, установа може пружати услуге трећим лицима.

(9) Назив установе одређује оснивач.

Иницијатива за оснивање

Члан 19.

(1) Иницијативу за оснивање јавне установе може поднијети Министарство, јединица локалне самоуправе, више јединица локалне самоуправе заједно или правно лице које припрема и путем Министарства подноси Влади Елаборат о оправданости оснивања установе (у даљем тексту: Елаборат), ради добијања сагласности на Елаборат.

(2) Оснивач приватне установе припрема и путем Министарства подноси Влади Елаборат, ради добијања сагласности на Елаборат.

(3) Елаборат треба да потврди друштвену потребу и сврсисходност оснивања установе.

(4) Елаборат садржи доказе о оправданости оснивања установе, детаљан опис, врсту и статус установе, начин испуњавања услова за рад прописаних овим законом и подзаконским прописима, те процјену и изворе потребних финансијских средстава за оснивање установе.

(5) Влада одлуком утврђује оправданост оснивања установе и даје сагласност на Елаборат.

Комисија експерата

Члан 20.

(1) На основу одлуке из члана 19. став 5. овог закона, министар рјешењем именује трочлану комисију експерата из реда стручњака архитектонске и грађевинске струке, чији је задатак да утврде испуњеност услова који се односе на простор и опрему за оснивање и почетак рада установе.

(2) Комисија експерата из става 1. овог члана подноси министру извјештај о испуњености услова за оснивање и почетак рада установе у року од 30 дана од дана именовања.

(3) Комисија из става 1. овог члана има право на накнаду за свој рад.

(4) На основу извјештаја из става 2. овог члана, министар доноси рјешење о испуњености услова који се односе на простор и опрему за оснивање и почетак рада установе.

(5) Рјешење министра из става 4. овог члана коначно је и против рјешења није дозвољена жалба али се може покренути управни спор код надлежног суда.

(6) Министар, уз сагласност Владе, доноси Правилник о саставу, начину рада и висини накнаде члановима комисије, условима који се односе на простор и опрему и о поступку за утврђивање испуњености услова за рад установе студентског стандарда.

Одбијање захтјева

Члан 21.

(1) Ако комисија из члана 20. став 1. овог закона утврди да установа не испуњава услове који се односе на простор и опрему, одређује се рок не дужи од 60 дана у којем је установа дужна да отклони утврђене недостатке.

(2) Ако установа у року из става 1. овог члана не отклони утврђене недостатке, министар доноси рјешење којим се одбија захтјев за доношење рјешења о испуњености услова за оснивање и почетак рада.

(3) Рјешење из става 2. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Одлука Владе Републике Српске

Члан 22.

(1) Министарство доставља Влади приједлог за оснивање јавне установе, односно приједлог за давање сагласности за оснивање приватне установе, уз који прилаже рјешење из члана 20. став 4. овог закона.

(2) На основу приложене документације из става 1. овог члана, Влада доноси одлуку о оснивању јавне установе, односно одлуку којом се даје сагласност за оснивање приватне установе.

(3) На основу одлуке о оснивању, установа се уписује у регистар код надлежног регистарског суда.

Покретање поступка за издавање дозволе за рад

Члан 23.

(1) Установа подноси Министарству захтјев за издавање дозволе за рад.

(2) Уз захтјев из става 1. овог члана установа доставља:

1) рјешење из судског регистра о оснивању,

2) приједлог статута,

3) рјешење о испуњености услова за оснивање и почетак рада,

4) доказ о уплаћеној такси за вођење поступка, у складу са законом којим се уређују административне таксе.

(3) Оснивач приватне установе дужан је да за обављање дјелатности студентског стандарда има одговарајући простор у сопственом власништву, о чему доставља доказе уз захтјев из става 1. овог члана.

(4) На основу поднесеног захтјева и документације из ст. 2. и 3. овог члана, министар доноси рјешење о дозволи за рад установе.

(5) Рјешење из става 5. овог члана је коначно и против рјешења није дозвољена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом.

Регистар установа студентског стандарда

Члан 24.

(1) На основу дозволе за рад, установа се уписује у Регистар установа студентског стандарда (у даљем тексту: Регистар), који води Министарство.

(2) Установа може почети да ради и обавља дјелатност студентског стандарда након уписа у Регистар из става 1. овог члана.

(3) Министар доноси Правилник о садржају и поступку уписа у Регистар установа студентског стандарда.

Статусне промјене установе

Члан 25.

(1) Установа може вршити промјену назива, сједишта и статусне промјене, у складу са законом.

(2) За установе чији је оснивач Република одлуку о промјени из става 1. овог члана доноси оснивач.

(3) У случају промјене из става 1. овог члана, спроводи се поступак за издавање нове дозволе за рад.

Коришћење услуга друге организације

Члан 26.

(1) Поједине послове из дјелатности студентског стандарда може да обавља и друго правно и физичко лице, под условима прописаним овим законом.

(2) Послове из става 1. овог члана друго правно и физичко лице обавља на основу уговора закљученог са установом, у складу са законом којим се уређују јавне набавке.

ГЛАВА IV

ОРГАНИ УСТАНОВЕ СТУДЕНТСКОГ СТАНДАРДА

Органи установе студентског стандарда

Члан 27.

Органи установе су: управни одбор и директор.

Управни одбор

Члан 28.

(1) Управни одбор је орган управљања установе и одговоран је за пословање установе.

(2) Предсједника и чланове управног одбора установе именује и разрјешава оснивач.

(3) Чланове управног одбора установе чији је оснивач Република, који су представници оснивача, именује и разрјешава Влада, након спроведеног јавног конкурса.

(4) Чланове управног одбора установе чији је оснивач Република, који су представници студената, именује и разрјешава Влада, на приједлог студентског представничког тијела високошколске установе за чије потребе је установа основана.

(5) Чланови управног одбора именују се на период од четири године, са могућношћу једног поновног избора, осим представника студената чији мандат траје годину дана.

(6) Члан управног одбора који је представник студената може бити редован студент који је први пут уписао годину студија и који је корисник услуга установе у чији управни одбор се именује.

(7) Поступак именовања предсједника и чланова управног одбора покреће се најкасније три мјесеца прије истека мандата.

(8) Члан управног одбора не може бити лице:

1) које је већ именовано у орган управљања друге установе студентског стандарда,

2) које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за кривична дјела учињена против службене дужности и против правног промета,

3) које је запослено у установи у којој се бира управни одбор,

4) у другим случајевима у складу са законом.

(9) Предсједник и чланови управног одбора имају право на накнаду за свој рад, која се исплаћује из властитих прихода установе, по одлуци управног одбора, а у складу са финансијским планом.

Састав управног одбора

Члан 29.

Управни одбор чине:

1) у студентском дому: три члана од којих су два члана представници оснивача и један члан је представник студената – корисника услуга смјештаја у установи,

2) у студентском центру: пет чланова од којих су три члана представници оснивача и два члана су представници студената – корисника услуга смјештаја и исхране у установи,

3) у студентском граду: седам чланова од којих су пет чланова представници оснивача и два члана су представници студената – корисника услуга установе.

Надлежност управног одбора

Члан 30.

(1) Управни одбор установе обавља сљедеће послове:

1) доноси статут,

2) на приједлог директора доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста за установе чији је оснивач Република, уз претходну сагласност Министарства,

3) усваја и доставља Влади на сагласност годишњи програм рада и финансијски план за установе чији је оснивач Република,

4) усваја и доставља Министарству на сагласност извјештај о раду и финансијски извјештај установе студентског стандарда за установе чији је оснивач Република,

5) одлучује о коришћењу средстава установе преко износа утврђеног статутом установе,

6) одлучује о правима, обавезама и одговорностима директора,

7) усмјерава, контролише и оцјењује рад директора у домену финансијског пословања,

8) обавља друге послове прописане законом, статутом и општим актима установе.

(2) Радом управног одбора руководи предсједник управног одбора.

(3) Рад и функционисање управног одбора уређује се пословником о раду управног одбора, у складу са одредбама овог закона.

(4) Управни одбор доноси одлуке већином гласова укупног броја чланова.

Разрјешење предсједника и чланова управног одбора

Члан 31.

(1) Оснивач установе може, прије истека мандата, разрјешити поједине чланове, укључујући и предсједника управног одбора и управни одбор у цјелини:

- 1) на лични захтјев,
- 2) ако члан управног одбора неоправдано одсуствује са сједница или несавјесним радом онемогућава рад управног одбора,
- 3) ако накнадно утврди неправилности приликом именовања члана или предсједника у управни одбор,
- 4) ако овлашћени предлагач покрене иницијативу за разрјешење члана управног одбора због престанка основа по којем је именован у управни одбор,
- 5) ако управни одбор доноси незаконите одлуке или не доноси одлуке које је, на основу закона и статута, дужан да доноси,
- 6) у случају наступања разлога из члана 28. став 8. овог закона,
- 7) у другим случајевима у складу са законом.

(2) Новоименованом члану управног одбора мандат траје до истека мандата управном одбору у цјелини.

Директор

Члан 32.

(1) Директор руководи установом.

(2) За директора установе може бити именован држављанин Републике и Босне и Херцеговине са завршеним академским студијама првог циклуса у трајању од најмање четири године који се вреднује са најмање 240 ECTS бодова и најмање три године радног искуства у наведеном степену високог образовања на руководећим пословима.

(3) Директор се именује на период од четири године, након спроведеног јавног конкурса, са могућношћу једног поновног избора.

(4) Директора установе чији је оснивач Република именује и разрјешава Влада.

(5) За директора установе не може бити именовано лице које је правоснажном пресудом осуђено на казну затвора за кривична дјела учињена против службене дужности и против правног промета.

(6) Јавни конкурс за именовање директора установе оглашава се у „Службеном гласнику Републике Српске” и у најмање једном дневном листу које излази на територији цијеле Републике.

(7) Директор установе за свој рад одговара управном одбору и оснивачу установе.

Надлежност директора установе

Члан 33.

Директор установе обавља сљедеће послове:

- 1) заступа и представља установу,

- 2) предлаже управном одбору правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста за установе чији је оснивач Република,
- 3) одлучује о намјенском коришћењу средстава утврђених финансијским планом до износа утврђеног статутом установе,
- 4) одговоран је за реализацију годишњег програма рада установе,
- 5) предлаже управном одбору одлуке из његове надлежности и одговоран је за њихово извршавање,
- 6) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у установи,
- 7) обавља и друге послове у складу са законом и статутом установе.

Престанак дужности директора установе

Члан 34.

(1) Дужност директора установе престаје: истеком мандата, на лични захтјев, разрјешењем и испуњењем услова за престанак радног односа.

(2) Одлуку о престанку дужности директора установе доноси оснивач.

(3) Оснивач може да разријешити дужности директора установе прије истека мандата:

1) ако је правоснажном пресудом суда утврђено да је установа, односно директор одговоран за прекршај или кривично дјело сходно одредбама овог закона,

2) ако је надлежни орган утврдио да директор не предузима мјере за остваривање планова и програма установе,

3) ако директор у остављеном року не поступи по налогу, односно наложеним мјерама инспекције или Министарства које се односе на обавезу отклањања утврђених недостатака и неправилности,

4) ако надлежни орган утврди да директор располаже средствима и имовином установе на начин супротан одредбама овог закона, статута и општих аката установе,

5) ако се у току мандата утврди да директор не испуњава услове из члана 32. став 2. овог закона или постоје разлози за престанак мандата из члана 32. став 5. овог закона,

б) у другим случајевима утврђеним законом.

Вршилац дужности директора установе

Члан 35.

(1) Вршиоца дужности директора установе именује оснивач, у случају када директору установе престане дужност, а није расписан конкурс или није окончан поступак по расписаном конкурс у и у другим случајевима када установа нема директора.

(2) Права, обавезе и одговорности директора установе односе се и на вршиоца дужности директора.

(3) Вршилац дужности директора мора испуњавати услове из члана 32. ст. 2. и 5. овог закона.

Права, обавезе и одговорности запослених

Члан 36.

(1) Права, обавезе и одговорности запослених у установи уређени су законима којима се уређују радни односи и плате, колективним уговором и општим актом установе.

(2) О појединачним правима, обавезама и одговорностима запослених у установи одлучује директор установе, у складу са законом, колективним уговором и уговором о раду.

ГЛАВА V

ФИНАНСИРАЊЕ И ЕВИДЕНЦИЈЕ

Средства за остваривање права

Члан 37.

(1) Средства за суфинансирање смјештаја и исхране редовних студената у установама чији је оснивач Република, обезбјеђују се у буџету Републике.

(2) Износ средстава из става 1. овог члана утврђује Влада одлуком о суфинансирању смјештаја и исхране редовних студената у установама студентског стандарда.

(3) Студент који је корисник права на смјештај и исхрану у јавним установама сноси дио трошкова смјештаја и исхране.

(4) Износ дијела трошкова из става 3. овог члана утврђује управни одбор јавне установе.

Извори финансирања

Члан 38.

(1) Установа чији је оснивач Република стиче средства за обављање дјелатности, у складу са законом и статутом, из сљедећих извора:

- 1) из буџета Републике,
- 2) из властитих прихода,
- 3) учешћем студента у дијелу трошкова смјештаја и исхране,
- 4) из донација, поклона и завјештања,
- 5) из других извора, у складу са законом.

(2) За коришћење средстава, у складу са финансијским планом и прописима који уређују област студентског стандарда и финансијског пословања, одговоран је директор и управни одбор установе.

(3) Средства за финансирање приватних установа обезбјеђује оснивач.

Средства која се обезбјеђују у буџету Републике

Члан 39.

Установама чији је оснивач Република средства за рад обезбјеђују се у буџету Републике и то:

- 1) средства за плате и остале накнаде запослених,
- 2) средства за инвестиције, тј. одржавање и унапређење инфраструктуре.

Евиденције и јавне исправе

Члан 40.

(1) Установе воде:

- 1) матичну књигу студената корисника услуга,
- 2) персонални досије студента корисника услуга,
- 3) евиденцију о издатим јавним исправама,
- 4) евиденцију о трећим лицима корисницима услуга,
- 5) евиденцију посјетилаца.

(2) На основу евиденције из става 1. тачка 1) овог члана, установа издаје студентску легитимацију или електронску картицу.

(3) Студентска легитимација или електронска картица из става 2. овог члана имају значај јавне исправе.

(4) Подаци уписани у евиденцију прикупљају се, обрађују, чувају и користе за потребе обављања дјелатности установе и за потребе Министарства.

(5) Подаци из евиденције користе се у складу са законом којим је уређена заштита личних података.

(6) Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења евиденције у установи и о садржају и изгледу студентске легитимације и електронске картице.

ГЛАВА VI

НАДЗОР

Управни надзор

Члан 41.

(1) Управни надзор над законитошћу рада установа и аката установа врши Министарство.

(2) У вршењу управног надзора Министарство може наложити установи да поништи јавну исправу и акте донесене супротно одредбама овог закона, статута и других општих аката.

Инспекцијски надзор

Члан 42.

(1) Инспекцијски надзор над примјеном овог закона врши Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске путем надлежне инспекције.

(2) У вршењу надзора надлежни инспектор је овлашћен да:

- 1) наложи отклањање недостатака у вођењу евиденције и документације,
- 2) наложи усаглашавање аката установе са прописима, уколико утврди да су супротни одредбама закона, статута и општих аката установе,
- 3) наложи доношење статута и других аката прописаних законом и статутом,
- 4) наложи установи да поништи рјешење о смјештају и исхрани студента које је донесено супротно одредбама закона, других прописа и општих аката,
- 5) наложи установи да поништи јавне исправе које су издате супротно одредбама закона,
- 6) наложи предузимање одговарајућих мјера и радњи ради отклањања утврђених неправилности или недостатака у року који одреди,
- 7) предузме друге мјере и радње за које је законом и другим прописима овлашћен,
- 8) забрани рад установи која обавља дјелатност студентског стандарда, а није уписана у Регистар,

9) забрани рад установи која не испуњава услове прописане овим законом или у року који јој је одређен не отклони утврђене неправилности и недостатке.

(3) Лице које сматра да су његова права прописана овим законом повријеђена може се, ради заштите тих права, обратити надлежној инспекцији у року од три мјесеца од дана сазнања за учињену повреду, а најдуже у року од шест мјесеци од дана учињене повреде.

ГЛАВА VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Новчане казне

Члан 43.

(1) Новчаном казном од 3.000 КМ до 9.000 КМ казниће се за прекршај установа ако:

1) не закључи уговор са студентом који остварује право на смјештај и исхрану или закључи уговор супротно одредбама овог закона (члан 8. став 12),

2) не прибави претходну сагласност Министарства на правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних мјеста (члан 30 став 1. тачка 2),

3) не донесе или не достави Влади на сагласност годишњи програм рада и финансијски план за установе чији је оснивач Република (члан 30. став 1. тачка 3),

4) не донесе и не достави Министарству на сагласност годишњи извјештај о пословању и годишњи обрачун (члан 30. став 1. тачка 4),

5) не води или неуредно води прописане евиденције (члан 40. став 1),

6) не усклади статут и друге опште акте са овим законом у прописаном року (члан 48. став 1),

7) не донесе опште акте у складу са овим законом у прописаном року (члан 48. став 2).

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у установи, новчаном казном од 1.500 КМ до 3.000 КМ.

Новчане казне

Члан 44.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 15.000 КМ казниће се за прекршај установа ако:

1) омогући студенту коришћење права из области студентског стандарда супротно одредбама закона,

2) обавља другу дјелатност без сагласности оснивача (члан 18. став 6),

3) обавља дјелатност студентског стандарда у Републици, а није уписана у Регистар из члана 24. овог закона,

4) изврши статусне промјене супротно одредби члана 25. овог закона,

5) запосли лице супротно законима којима се уређују радни односи и плате, колективном уговору и општем акту установе (члан 36. став 1),

6) издаје јавне исправе супротно одредбама овог закона (члан 40),

7) ненамјенски користи средства установе утврђена финансијским планом.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у установи новчаном казном од 3.000 КМ до 5.000 КМ.

ГЛАВА VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Суфинансирање смјештаја и исхране

Члан 45.

Влада ће, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети одлуку о суфинансирању смјештаја и исхране редовних студената у установама студентског стандарда, у складу са чланом 37. став 2. овог закона.

Општи акти

Члан 46.

Министар ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона донијети правилнике о:

- 1) условима за смјештај и исхрану студената у установама студентског стандарда (члан 8. став 13),
- 2) додјели студентских стипендија и о Регистру студентских стипендија (члан 11. став 12),
- 3) саставу, начину рада и висини накнаде члановима комисије, условима који се односе на простор и опрему и о поступку за утврђивање испуњености услова за рад установе студентског стандарда (члан 20. став 6),
- 4) Регистру установа студентског стандарда (члан 24. став 3),
- 5) садржају и начину вођења евиденције у установи студентског стандарда и о изгледу и садржају студентске легитимације и електронске картице (члан 40. став 6).

Примјена подзаконских аката на основу раније важећег закона

Члан 47.

До доношења подзаконских аката из члана 46. овог закона примјењиваће се одредбе подзаконских аката донесених на основу Закона о студентском стандарду („Службени гласник Републике Српске“, број 34/08) које нису у супротности са одредбама овог закона.

Усклађивање аката и рада установа

Члан 48.

(1) Установе ће ускладити свој рад, статуте и друге опште акте са одредбама овог закона у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу подзаконских аката прописаних чланом 46. овог закона.

(2) Установа је дужна, у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, донијети опште акте из члана 13. став 2, члана 16. став 13. и члана 30. став 3. овог закона.

Рок за подношење захтјева за издавање дозволе за рад
Члан 49.

Установа која је уписана у регистар привредних субјеката по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона дужна је да, у року од годину дана од ступања на снагу правилника из члана 46. став 1. тачка 4) овог закона, поднесе захтјев за упис у Регистар из члана 24. овог закона.

Затечени мандати
Члан 50.

(1) Мандат директора установе који је именован према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, траје до истека мандата на који је именован.

(2) Мандат директора установе који је изабран према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона урачунава се у укупан број мандата утврђен чланом 32. став 3. овог закона.

(3) Мандат чланова управног одбора који су изабрани према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона престаје истеком мандата на који су изабрани.

Престанак важења ранијег закона
Члан 51.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о студентском стандарду („Службени гласник Републике Српске“, број 34/08).

Ступање на снагу
Члан 52.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:
Датум:

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Недељко Чубриловић

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ НАЦРТА ЗАКОНА О СТУДЕНТСКОМ СТАНДАРДУ

I УСТАВНИ ОСНОВ

Уставни основ за доношење Закона о студентском стандарду садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према коме Република Српска, између осталог, уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовање, културу и заштиту културних добара, физичку културу, и у члану 70. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

II УСКЛАЂЕНОСТ СА УСТАВОМ, ПРАВНИМ СИСТЕМОМ И ПРАВИЛИМА НОРМАТИВНОПРАВНЕ ТЕХНИКЕ

Према Мишљењу Републичког секретаријата за законодавство број: 22.04-020-2865/20 од 23. септембра 2020. године, уставни основ за доношење овог закона садржан је у Амандману XXXII тачка 12. на члан 68. Устава Републике Српске, према којем Република, између осталог, уређује и обезбјеђује бригу о дјечи и омладини, образовање и културу. Такође, уставни основ је садржан и у члану 70. став 2. тачка 2. Устава Републике Српске, којим је утврђено да Народна скупштина Републике Српске доноси законе.

Обрађивач Закона је, у складу са чланом 41. став 1. Правила за израду закона и других прописа Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 24/14), у Образложењу Закона навео разлоге за доношење Закона о студентском стандарду. Обрађивача наводи да је један од основних разлога за доношење новог Закона о студентском стандарду потреба стварања једнаких услова и успјешнијег школовања за све студенте у Републици Српској. У примјени важећег Закона показала се потреба да се на детаљан начин Законом уреди поступак оснивања установа студентског стандарда и покретање поступка за издавање дозволе за рад.

Републички секретаријат за законодавство је, не упуштајући се у цјелисходност законских рјешења, дао одређене примједбе и сугестије у циљу усклађивања предложеног текста Закона са Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске. У вези са тим, дате су примједбе које се односе на усаглашавање текста Нацрта закона са чл. 5, 15, 20, 51. 83. и 84. Правила, а односе се на структуру прописа, цјеловито и систематично уређивање основних и садржинских одредаба, на обим уређивања, односно на нејасно и непотпуно нормирање појединих одредаба Нацрта закона.

Обрађивач Закона је у Образложењу навео да је, у складу са чланом 41. став 1. тачка 10. Правила, те т. 4. и 15. Смјерница за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), утврдио да Закон има значаја за јавност и да ће бити објављен на интернет страници Министарства (www.vladars.net). Такође, обрађивач је навео да је преднацрт закона доставио установама студентског стандарда у Републици Српској и Унији студената Републике Српске.

Обрађивач Закона прихватио је дате примједбе и сугестије и уградио их у текст Нацрта закона.

Будући да је предметни закон усаглашен са Уставом, правним системом Републике Српске и Правилима за израду закона и других прописа Републике Српске,

мишљење Републичког секретаријата за законодавство је да се Нацрт закона о студентском стандарду може упутити даље на разматрање.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРАВНИМ ПОРЕТКОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Према Мишљењу Министарства за европске интеграције и међународну сарадњу, број 17.03-020-2868/20 од 25. септембра 2020. године, а након увида у прописе Европске уније и анализе одредаба Нацрта закона о студентском стандарду, није установљено да ЕУ *acquis* садржи обавезујуће изворе који су релевантни за предмет уређивања достављеног Нацрта закона, због чега у Изјави о усклађености стоји оцјена „непримјењиво“.

IV РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Разлог за доношење новог Закона о студентском стандарду је потреба за стварањем једнаких услова и једнаких шанси за све студенте у Републици Српској. Доношењем овог закона били би створени основни предуслови за успјешније школовање студената у Републици Српској.

Такође, током примјене важећег Закона показало се да одређена законска рјешења треба прецизније, јасније или на другачији начин уредити. Тако се, на примјер, показало да постоји потреба да се на детаљан начин Законом уреди материја која обухвата поступак оснивања установа студентског стандарда и покретање поступка за издавање дозволе за рад, које је до сада било прописано Уредбом о условима за оснивање и почетак рада установа студентског стандарда и о поступку за утврђивање испуњености услова, како би се обезбиједила већа контрола над оснивањем установа студентског стандарда.

Прописивање услова за оснивање и почетак рада установа студентског стандарда и поступка за утврђивање испуњености услова једна је важна квалитативна промјена у правцу обезбјеђења већег нивоа квалитета у установама студентског стандарда.

Још један елемент у систему оснивања установа студентског стандарда је и могућност да установе могу бити јавне и приватне, односно да њихов оснивач, осим Републике и јединице локалне самоуправе, може бити и друго правно или физичко, домаће или страно лице.

Нацрт закона прецизира и поступак и остваривање права на смјештај, исхрану, студентску стипендију, али и право на примарни ниво здравствене заштите.

Нацрт закона, поред осталог, поред права и поступка за додјелу студентске стипендије уређује и право за подстицај за образовање дефицитарних кадрова. То право имаће студенти свих трију циклуса на студијским програмима за образовање дефицитарних кадрова на јавним високошколским установама.

По први пут се у области студентског стандарда, у Закон уводи и Регистар установа студентског стандарда који ће водити Министарство.

Новина у овом закону је и могућност забране рада и одузимања дозволе за рад установи која је престала да испуњава услове за рад. Такође, руководећи се постојећом праксом у раду појединих установа, која до сада није била законски уређена, прописана је могућност да друго правно и физичко лице, на основу уговора са установом, обавља поједине послове из области студентског стандарда.

Састав руководних органа на установи студентског стандарда и услови за именовање су законом уређени, у циљу подизања стандарда квалитета управљања и

руковођења и ефикасности рада установа студентског стандарда. Такође, прописане су надлежности, као и разлози за разрјешење и престанак дужности органа руковођења.

Уређена је област евиденција који води установа студентског стандарда. Инспекцијски надзор је сада детаљније уређен, односно прецизиране су мјере које инспектор може наложити, укључујући и забрану рада установи која обавља дјелатност, а није уписана у Регистар. Такође, новчане казне за прекршаје су поопштрене.

Све поменуте одредбе у овом нацрту као коначан циљ имају подизање свеукупног нивоа квалитета у систему установа студентског стандарда у Републици Српској.

V ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Глава I – Основне одредбе (чл. 1–6) садржи одредбе којима се утврђује предмет овог закона, дефинише студентски стандард, утврђују циљеви и принципи студентског стандарда, дефинишу права у области студентског стандарда и општи услови за остваривање права у области студентског стандарда.

Законом се дефинише дјелатност студентског стандарда као организована дјелатност којом се, у области високог образовања, обезбјеђују додатни услови за доступније и ефикасније образовање и квалитетнији стандард студената.

Циљеви и принципи студентског стандарда су стварање подстицајног окружења за стицање високог образовања у Републици Српској, постизање и одржавање одговарајућег нивоа стандарда студената, поштовање људских права и грађанских слобода, укључујући и забрану свих видова дискриминације, укључивање у систем високог образовања лица која су изложена маргинализацији, уважавање хуманистичких и демократских вриједности европских и националних традиција и усклађивање са стандардима квалитета који постоје у европском простору високог образовања када је у питању студентски стандард.

Као права која се могу остварити у области студентског стандарда прописују се: право на смјештај у установи студентског стандарда, право на исхрану, студентску стипендију, подстицај за студирање на студијским програмима за образовање дефицитарних кадрова, право на примарни ниво здравствене заштите, у складу са законом којим се уређује ова област и право на додатне активности: културне, умјетничке, спортске и рекреативне.

У основним одредбама прописани су и општи услови за остваривање права у области студентског стандарда, као и сходна примјена других закона.

Главом II – Права, обавезе и одговорности студената (чл. 7–16) прописана су права на: смјештај у установи студентског стандарда, исхрану, студентску стипендију, подстицај за студирање на студијским програмима за образовање дефицитарних кадрова и примарни ниво здравствене заштите.

Дефинисани су услови који морају бити испуњени за остваривање права на смјештај, као и поступак за додјелу смјештаја. Такође, дефинисано је и право на исхрану у установама студентског стандарда.

Поред права и поступка за додјелу студентске стипендије, уређује се и право за подстицај за образовање дефицитарних кадрова. То право могу остварити студенти свих трију циклуса на студијским програмима за образовање дефицитарних кадрова на јавним високошколским установама.

Право на примарни ниво здравствене заштите оствариваће се у складу и под условима прописаним законом којим се уређује та област, а уз то студенти имају могућност

остварити и право на додатне активности: културне, умјетничке, спортске и рекреативне.

Поред права које студенти могу остварити, овим законом прописане су и обавезе и дисциплинска одговорност студената у установама студентског стандарда.

Главом III – Установе студентског стандарда (чл. 17–26) уређена је материја која обухвата поступак оснивања установе студентског стандарда и покретање поступка за издавање дозволе за рад.

Према врсти, установе студентског стандарда се дијеле на: студентски дом, студентски центар и студентски град. Дефинисано је да установе студентског стандарда могу бити јавне и приватне, односно да њихов оснивач, поред Републике и јединице локалне самоуправе, може бити и друго правно или физичко, домаће или страно лице.

Уређен је и поступак оснивања установе студентског стандарда и покретање поступка за издавање дозволе за рад, које је до сада било прописано Уредбом о условима за оснивање и почетак рада установа студентског стандарда и о поступку за утврђивање испуњености услова.

Прописано је и вођење Регистра установа студентског стандарда који ће водити Министарство. Такође, прописани су поступци код статусних промјена установа, престанак њиховог рада, као и случајеви забране рада и одузимања дозволе за рад установе студентског стандарда.

Главом IV – Органи установе (чл. 27–35) прописује се састав руководних органа на установи студентског стандарда и услове за њихово именовање и разрјешење.

Прописан је састав и поступак именовања чланова управног одбора установе, као и које лице не може бити именовано за члана управног одбора установе.

Дефинисане су и надлежности управног одбора установе, којима је прописано да установа студентског стандарда усваја и доставља Влади на сагласност годишњи програм рада и финансијски план за установе чији је оснивач Република и усваја и доставља Министарству на сагласност годишњи извјештај о пословању и годишњи обрачун за установе чији је оснивач Република.

Дефинисани су услови за именовање, престанак дужности директора установе, као и његове надлежности. За директора установе може бити именован држављанин Републике и Босне и Херцеговине са завршеним академским студијама првог циклуса у трајању од најмање четири године који се вреднује са најмање 240 ECTS бодова и који има најмање три године радног искуства у наведеном степену високог образовања на руководећим пословима. Такође, прописано је именовање вршиоца дужности у случају када директору установе престане дужност, а није расписан конкурс или није окончан поступак по расписаном конкурс, као и у другим случајевима када установа нема директора.

Главом V – Финансирање и евиденције (чл. 36–40) уређена су права, обавезе и одговорности запослених и материја која се односи на начин обезбјеђивања средстава за остваривање права у области студентског стандарда.

Прописано је да се средства за суфинансирање смјештаја и исхране редовних студената у установама чији је оснивач Република, обезбјеђују из буџета Републике, а износ средстава утврђује министар правилником којим се уређују услови, критеријуми и поступци за остваривање права.

Средства за обављање дјелатности установама студентског стандарда обезбјеђују се из буџета Републике, из властитих средстава, учешћем студента у дијелу трошкова смјештаја и исхране, као и из донација, поклона и завјештања.

Установе чији је оснивач Република средства за зараде и остале накнаде запослених и средства за инвестиције, тј. одржавање и унапређење инфраструктуре обезбјеђују из буџета Републике.

Чланом 40. прописана је обавеза установа студентског стандарда да води матичну књигу студената корисника услуга, персоналне досијее студената корисника услуга, евиденције о издатим јавним исправама, евиденције о трећим лицима корисницима услуга и евиденције посјетилаца.

Министар доноси Правилник о садржају и начину вођења евиденције у установи и о садржају и изгледу студентске легитимације и електронске картице.

Главом VI – Надзор (чл. 41. и 42) прописано је да управни надзор над радом установа студентског стандарда и законитошћу аката које доноси установа студентског стандарда, на основу овог закона врши Министарство, а инспекцијски надзор Републичка управа за инспекцијске послове Републике Српске, путем надлежне инспекције.

Главом VII – Казнене одредбе (чл. 43. и 44) прописане су новчане казне којима ће се казнити установа студентског стандарда за учињени прекршај и одговорно лице у установи.

Главом VIII – Прелазне и завршне одредбе (чл. 45–52) прописан је рок у којем је потребно донијети одлуку о суфинансирању смјештаја и исхране редовних студената у установама студентског стандарда, рок за доношење подзаконских аката у складу са овим законом, рок за усклађивање аката и рада установа, рок за подношење захтјева за издавање дозвола за рад, трајање затечених мандата, престанак важења досадашњих прописа, као и ступање на снагу овог закона.

VI ПРОЦЈЕНА УТИЦАЈА ЗАКОНА, ДРУГИХ ПРОПИСА И ОПШТИХ АКАТА НА УВОЂЕЊЕ НОВИХ, ИЗМЈЕНУ ИЛИ УКИДАЊЕ ПОСТОЈЕЋИХ ФОРМАЛНОСТИ КОЈЕ ОПТЕРЕЂУЈУ ПРИВРЕДНО ПОСЛОВАЊЕ

Увидом у спроведени процес методологије кратке процјене утицаја прописа на Нацрт закона о студентском стандарду, Министарство привреде и предузетништва, у Мишљењу број: 18.06-020-2870/20 од 25. септембра 2020. године, констатује:

- Да је Нацрт закона планиран програмима рада Владе и Народне скупштине за 2020. годину и усклађен са Стратегијом образовања Републике Српске (2016 – 2021).
- Да је обрађивач правилно анализирао постојеће стање и дефинисао проблем у Обрасцу о спровођењу скраћеног ПУП-а у припреми и изради нацрта/приједлога прописа, те да је проблем саставни дио „Разлога за доношење или измјену и/или допуну закона“.
- Да је обрађивач правилно дефинисао циљеве који се желе постићи доношењем закона.

У погледу процеса консултација, обрађивач наводи да је Нацрт закона достављен на увид свим установама студентског стандарда и Унији студената Републике Српске. Оправдане сугестије и приједлози су уграђени у текст закона.

Код утврђивања опција за рјешење проблема, обрађивач је навео да је доношење новог закона једина опција за рјешавање проблема и постизање циљева.

У вези са утицајем на пословно окружење, обрађивач наводи да Нацрт закона нема директан утицај на пословно окружење. Доношење новог закона о студентском стандарду ће се одразити на стварање подстицајног окружења за стицање високог образовања у Републици Српској, а што би требало да има позитиван утицај и на економски раст у будућем периоду. Нацртом закона прописује се могућност установама студентског стандарда да за поједине послове могу ангажовати друго правно или физичко лице на основу уговора, што ће имати индиректан позитиван утицај.

Што се тиче утицаја на јавне буџете, обрађивач наводи да Нацрт закона нема директног утицаја на буџет Републике Српске из разлога што су обезбијеђена финансијска средства за расходе за лична примања запослених у установама студентског стандарда, стипендије студентима, подстицаје за студенте, као и средства за суфинансирање смјештаја и исхране у студентским домовима, а све у складу са важећим Законом о студентском стандарду. Нацртом закона нису планирани нови расходи у буџету, односно он ће за горе наведене намјене задржати досадашњи износ. Може се очекивати индиректан позитиван утицај у наредном периоду јер Нацрт закона прописује квалитетније управљање финансијама те се очекује рационализација трошкова самих установа студентског стандарда и већа контрола намјенског утрошка истих.

У вези са социјалним утицајима, обрађивач наводи да ће Нацрт закона имати директан позитиван утицај на студенте на високошколским установама у Републици Српској. Нацрт закона прецизира поступак и остваривање права на смјештај у установама студентског стандарда, исхрану, студентску стипендију, здравствену заштиту као и право на додатне активности: културне, умјетничке, спортске и рекреативне. Такође, уређује се и право за подстицај за образовање дефицитарних кадрова које ће имати студенти сва три циклуса на студијским програмима за образовање дефицитарних кадрова на високошколским установама. Ове норме довешће до стварања једнаких услова и једнаких шанси за све студенте на начин да ће стицање високих квалификација бити доступније младим људима јер ће бити растерећени у погледу финансијских издатака за смјештај и омогућавањем подстицаја за школовање.

У вези са утицајем на животну средину, обрађивач наводи да Нацрт закона нема утицај на животну средину.

Када је у питању одговорност за примјену прописа, обрађивач је навео да одговорност за примјену овог закона имају установе студентског стандарда и Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво. Управни надзор над законитошћу рада високошколских установа врши ресорно министарство.

Када је у питању утицај закона на увођење, измјену и укидање формалности, обрађивач наводи да Нацрт закона предвиђа увођење нове формалности Рјешење о испуњености услова у погледу простора и опреме за оснивање и почетак рада установе. Важећим законом није био прописан поступак оснивања установе студентског стандарда и покретање поступка за издавање дозволе за рад него је прописано Уредбом о условима за оснивање и почетак рада установа студентског стандарда и о поступку за утврђивање испуњености услова. Нацртом закона прописују се услови за оснивање и почетак рада установе студентског стандарда и поступак за утврђивање испуњености услова што представља једну важну квалитативну промјену у правцу обезбјеђења већег нивоа квалитета у установама студентског стандарда.

Министарство привреде и предузетништва је утврдило да је обрађивач, приликом примјене скраћеног процеса процјене утицаја прописа, поступио у складу с методологијом прописаном у т. VI и VIII Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа у поступку израде прописа.

Приликом израде подзаконских аката сугерише се обрађивачу да поступи у складу са тачком XV Одлуке о спровођењу процеса процјене утицаја прописа.

VII УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ЗАКОНА

У складу са Смјерницама за поступање републичких органа управе о учешћу јавности и консултацијама у изради закона („Службени гласник Републике Српске“, бр. 123/08 и 73/12), Министарство за научнотехнолошки развој, високо образовање и информационо друштво доставило је текст Нацрта закона о студентском стандарду установама студентског стандарда у Републици Српској и Унији студената Републике Српске, на увид, те их позвало да у кратком року доставе своје приједлоге и коментаре на Нацрт закона.

Примједбе, приједлози и сугестије установа и студената достављене на понуђени Нацрт закона су анализирани. Све корисне и сврсисходне сугестије које су унаприједиле текст закона уграђене су у текст Нацрта закона.

VIII ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА И ЕКОНОМСКА ОПРАВДАНОСТ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

За реализацију овог закона нису потребна додатна средства из буџета Републике Српске.